

Մ Ա Ն Ր Ա Լ Ո Ւ Ր Ք .

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ԽՈՌՎՈՒԹԵԱՆՅՈՒՆՆԵՐ ՎՐԱՅ ՎԵՀԱՓԱՌ ԻՆՔՆԱԿԱԼԻՆ ՀՍԱԾ ԽՕՍԲԸ .

Յունուարի 13-ին Փեթրպոլիի զօրաց իզմայլովսքի ըսուած գունդը աչքէ անցընելէն յետոյ, վեհափառ Կայսրը քովը կանչեց այն գնդին սպայքը, եւ հասեցաւ այս խօսքերս ըսել անոնց .

«Որովհետեւ հաւանական է որ ձեզմէ շատին յայտնի չեն, պարոններ, Լեհաստանի Թագաւորութեան մէջ պատահած վերջին անցքերը, կուզեմ որ դուք ինձմէ տեղեկանաք անոնց :

«Ձինուորագրութիւնը վարչաւի մէջ այնչափ յաջող կերպով աւարտուելէն ետքը, որ եղբւր էր յունուարի 2-էն 3ը, յունուարի 6-էն սկսան խրոպայոյզ խումբեր երեւնալ Վիսլա գետին երկու ափունքը, եւ իսկոյն զօրքեր յուղարկուեցան զանոնք ցրուելու : Վերջապէս 10-ին գիշերը, որ 11ը պիտի լուսանար, բոլոր Լեհաստանի Թագաւորութեան մէջ, բաց ի վարչաւէն, յանկարծական յարձակումնք մը եղաւ զօրաց վրայ, որ զանազան զինուորանոցաց մէջ էին, եւ չսուած չարագործութիւններ իգործ դրուեցան . օրինակի համար, Սեշկից քաղաքին քովերը զինուորները յուսահատաբար սլաշտպանեցին իրենք զիրենք ընդդէմ յարձակողաց՝ մէկ տան մը մէջէն . խռովարարները ուրիշ ձար չգտնելով՝ կրակ տուեր են տանը : Եւ սակայն մեր քաջ զինուորները ամէն տեղ յաղթեր են խռովարարներուն :

«Առաջին լուրերուն նայելով, մեր կորուստը 30 մարդ է՝ որ սպանուեր են, որոց մէջը մեր իզմայլովեան գնդին փառաւոր ընկերը՝ Մուռոնի հետեւակազօրաց գնդապետ Քոզլեանիովը : Վի-

րաւորները 100ի չափ են, ընդ որս եւ զօրավարն Քաննայիսի : Նոյնպիսի ապստամբութեան փորձ մը պատահեր է նաեւ Պերսոսի մօտ՝ Կայսերութեան սահմանին մէջ անգամ :

«Բայց, նաեւ այս նոր չարագործութիւններէն ետքը, ես չեմ ուզեր բոլոր Լեհաց ազգը յանցաւոր համարել . այլ այս ամենայն ցաւալի անցքերուն մէջ կտեսնեմ յեղափոխական կուսակցութեան ջանքը, որ ամէն տեղ կաշխատի օրինաւոր կարգերը տակնուվրայ ընել :

«Ինծի յայտնի է որ այս կուսակցութեան մէկ յոյսն ալ այն է որ մեր զօրաց մէջ դաւաճաններ գտնէ . բայց չիրնար խախտել այն վստահութիւնը զոր ունիմ ես իմ հաւատարիմ ու փառաւոր զօրացս իրենց պարտքը ձիշդ կատարելուն վրայ :

«Հաստատ գիտեմ ես՝ թէ այժմ՝ ուրիշ ամէն ժամանակէ ալ աւելի ձեզմէ ամէն մէկը իրեն երդման սրբութիւնը հասկընալով, իւր պարտքը կկատարէ, ինչպէս որ մեր դրօշակին պատիւը զայն կպահանջէ : Ես ինքս ձեր կարգին մէջ սկսեր եմ իմ զինուորական ծառայութիւնս . յետոյ քանի մի տարի ձեզի հրամանատար լինելու պատիւը ունեցեր եմ . ուստի ձեր հաւատարմութիւնը ինծի լաւ յայտնի էր, եւ ես անով պարծեցեր եմ ձեզի համար առաջի հանգուցեալ Թագաւորին Մնողին իմոյ :

«Ես լաւ գիտեմ որ եթէ հարկը պահանջէ, դուք այժմ եւս գործով կցուցընէք թէ ես կրնամ իձեզ վստահանալ, եւ դուք իմ կատարեալ վըստահութիւնս կարդարացընէք» :

Վեհափառ Ինքնակալին այս խօսքին վրայ ամէնքը մէկ բերան կեցցեց կանչելով օդը հնչեցուցին :

ՓԵՏՐՈՒԱՐԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՆՆԼՈՒԿԻՆ ԼՈՒՄՈՒՄԸ .

Դ .

Ա. Տիրսկու անունով յոյն բանաստեղծը, որ Քրիստոսէ 680 տարի առաջ էր, կազ ու միականի էր կըսեն : Երբ Սպարտայիք Աթենացւոցմէ զօրավար մը խնդրեցին Մետանիացւոց պատերազմին ատենը, Աթենացիք ծաղրածութեան համար Տիրսկուի գրկեցին . բայց շուտ խմացուեցաւ որ նա մեծ բանաստեղծ ու քաջամարտիկ պատերազմող է, եւ

Սպարտայի երկդառակութիւնը վերուց իւր ճարտասանութեամբը :

Բ. Աննիրադ Կարքեդոնացւոց զօրավարը, որ հարիւր հազար զօրքով Աթիրիկէէն Իտալիա անցաւ՝ Քրիստոսէ 200 տարի առաջ, ու երեսունըվեց հազարով Հռոմի վրայ քաղեց, միականի էր :

Գ. Մեծին Աղեքսանդրի հայրը Փիլիպպոս Ասկեդոնացին միականի էր կըսեն .